Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Numer pojedyńczy 50 gr.

Nr. 26 WARSZAWA, DNIA 19 SIERPNIA 1933 R. Rok II

TYGODNIK INFORMAC. FINANSOWO-GIEŁDOWY

GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

WYCHODZI W SOBOTĘ KAŻDEGO TYGODNIA

WARUNKI PRENUMERATY: W WARSZAWIE I NA PROWINCJI ROCZNIE ZŁ. 20.— PÓŁROCZNIE Z. 10.— KWARTALNIE ZŁ. 5,— MIESIĘCZNIE ZŁ. 1,80. ZAGRANICĄ ROCZNIE ZŁ. 24.— NUMER POJEDYNCZY 50 GR.

CENA OGŁOSZEŃ: STRONA ZŁ. 400.— ½ STRONY ZŁ. 200.— ¼ STRONY ZŁ. 150.— ⅛ STRONY ZŁ. 75.—. CYFROWE TABELE O 50 PROCENT DROŻEJ

REDAKCJA: ULICA ŚNIADECKICH NR. 9, TELEFON 8-38-19. REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I PIĄTKI OD GODZ. 5 — 6. ADMINISTRACJA: W DOMU BANKOWYM ZJEDNOCZONYCH BANKOWCÓW ANTONI PAWLIKOWSKI I S-KA W WARSZAWIE, ULICA MAZOWIECKA NR. 1, TELEFON 220-70. — KONTO P. K. O. NR. 27111

UPRASZAMY UPRZEJMIE O UREGULOWANIE NALEŻNOŚCI ZA PRENUMERATĘ

O reformę polskich giełd pieniężnych

II

Że giełdy pieniężne polskie winny być zreformowane, nie może ulegać żadnej kwestji.

Przedewszystkiem winna być zmieniona ustawa o organizacji giełd, następnie statuty giełd, oparte na tej ustawie.

Kwestja ta jest bardzo aktualna, a to tembardziej, że o ile nam wiadomo, został opracowany nowy projekt statutu giełdy warszawskiej i złożony odnośnym władzom do zatwierdzenia.

Poruszenie więc obecnie przez p. Philipsona sprawy tej jest zupełnie na czasie. Dziwnem się wydaje obojętność osób i instytucyj, mających ściślejszy kontakt z giełdą, że w dyskusji na temat powyższy nie przyjmują udziału. A przecież nikt nie może zaprzeczyć, że giełda jest barometrem życia gospodarczego.

Niezależnie od zmian w ustawie o organizacji giełd należałoby poczynić pewne zmiany w postanowieniu ministerjalnem w przedmiocie zatwierdzenia przepisów o wprowadzeniu na giełdę papierów wartościowych.

Wedle tych przepisów w podaniu o dopuszczeniu do obrotów jakiegoś objektu, między innemi, należy „oznaczyć ilość zaofiarowanych akcyj na pierwsze zebranie giełdowe po dopuszczeniu ich do notowań".

Przymus taki stwarza często fikcję, co jest przeciwne z duchem i intencją ustawodawcy, gdyż wedle dotychczasowej procedury, instytucja, wprowadzająca dane akcje na giełdę, nie tylko podaje ilość zaofiarowanych akcyj, lecz i kurs, po jakim je oddaje. Spółka, wprowadzająca akcje na giełdę, jest zainteresowana, aby kurs notowany był bardzo wysoki, gdyż wtedy łatwo będzie mogła je zastawić, otrzymując wysoką zaliczkę. System dotychczasowy winien być stanowczo zaniechany, gdyż może stwarzać fikcję, której następstwem mogą być nadużycia, polegające na wprowadzeniu w błąd instytucyj kredytowych przez zbyt wysoką ocenę akcyj, podlegających urzędowemu notowaniu. Jako dowód słuszności tego twierdzenia może służyć fakt następujący:

Kilka lat temu zostały dopuszczone do obrotów giełdowych akcje pewnego przedsiębiorstwa, które poprzednio załatwiło wszystkie formalności, zgodnie z obowiązującemi przepisami giełdowemi. Zanotowano pierwszy kurs znacznie wyżej al pari. Dziwnym zbiegiem okoliczności tego samego dnia dokonano tranzakcji akcjami jednego ze znanych i renomowanych przedsiębiorstw tej samej branży, po kursie o 50% niższym od kursu nowowprowadzonej do ceduły giełdowej akcji.

Przy analizie bilansów obu tych spółek za jeden i ten sam okres czasu okazuje się, iż zadłużenie nowowprowadzonej spółki jest blisko pięciokrotnie większe od drugiego przedsiębiorstwa, nie mówiąc już o tem, iż inne dane bilansowe wypadają również na korzyść przedsiębiorstwa, którego wartość kursowa akcyj jest o połowę niższa od sztucznie wydętego kursu nowowprowadzonej akcji. Chyba rzecz ta nie wymaga komentarzy. Natomiast staje się zupełnie jasnem, iż przy świeżo dopuszczonych akcjach procedura obecna pozostawia wiele do życzenia.

W dalszych wywodach o reorganizacji giełd polskich p. Philipson domaga się wykluczenia z giełdy instytucyj bankowych. Kwestja ta wymaga szerszego omówienia. Nim jednak to uczynimy pozwolimy sobie przytoczyć dosłownie końcowy ustęp artykułu p. Philipsona, aby czytelnik mógł się należycie zorjentować w tej kwestji. Ustęp ten brzmi:

„Mamy w świecie trzy zasadnicze typy giełd: typ anglosaski, typ romański i typ mieszany. Typ anglosaski giełdy pieniężnej charakteryzuje jej konstytucja. wyraźnie klubowa. W Londynie tworzą giełdę 1250 brokerów i 1250 joberów; zostać członkiem giełdy jest conajmniej tak trudno jak być przyjętym do bardzo ekskluzywnego klubu towarzyskiego. W Nowym Jorku liczba członków giełdy ograniczona jest od kilku lat do 1300 członków. Członkiem giełdy zostać można przez wkupienie się. Przytem cena „wkupu" w formie rocznej opłaty wynosiła:

w roku 1901 — 80.000 dolarów
„ 1913 — 37.000 „
„ 1929 — 625.000 „
„ 1932 — 80.000 „

Ani w Londynie, ani w Nowym Jorku banki nie mogą być członkami giełd, banki nie mają wstępu na giełdę, cały interes dokonywany jest za pośrednictwem brokerów.

Odmienna jest organizacja giełd romańskich, a zatem francuskiej i włoskiej. W Paryżu liczba członków giełdy — agents de change — wynosi 71, ich charakter równa się charakterowi notarjusza. Zjednoczeni są w syndykacie des Agents de Change, który odpowiada za swoich członków. Nominacji tych agents dokonywuje państwo. Banki i bankierzy są bezwzględnie z giełdy wykluczeni i to od początku istnienia giełd.

Po różnych próbach Mussolini w roku 1932 nadał giełdom włoskim charakter równy charakterowi giełdy paryskiej. Ostatnio wzór ten przyjęła i Republika Hiszpańska.

Mieszaniną typu jednego i drugiego są giełdy w Berlinie, Wiedniu, Pradze i Budapeszcie. Wszędzie jednakoż w tych krajach prowadzono w ostatnich czasach ożywioną dyskusję na temat reorganizacji giełd, z tendencją wykluczenia z nich banków i bankierów, i wykonywania przez państwo ściślejszego nadzoru nad giełdami. Przekonano się bowiem, że możliwość bezpośredniego działania banków na giełdach doprowadziła do wysoce niepożądanych skutków, do deprawacji dyrektorów banków i do krachów, szkodliwych dla całości życia gospodarczego.

Najwyższy czas i w Polsce poważnie zabrać się do reorganizacji giełd na wzór giełd romańskich, gdyż te właśnie giełdy działają dotąd najsprawniej.

Przedewszystkiem jednak należy niezwłocznie skasować pieniężne giełdy prowincjonalne, wykluczyć banki i bankierów z grona członków giełdy oraz zaprowadzić ściślejszy nadzór nad działalnością giełdy warszawskiej".

Jak widać z powyższego, p. Philipson ma większe pojęcie o stosunkach, panujących na giełdach zagranicznych, niż na naszej. Autor nie podaje żadnego projektu, jak sobie wyobraża dalsze istnienie giełdy warszawskiej po wykluczeniu z niej banków i bankierów. Zapomina, iż czynności naszych instytucji bankowych zasadniczo różnią się od czynności tych instytucyj w Paryżu, Londynie, Wiedniu, lub Nowym Jorku. Dopiero świeżo mamy w pamięci krachy bankowe zagranicą, szczególnie zaś w Nowym Jorku, gdy nasze banki zdołały przezwyciężyć wszelkie trudności w momentach najkrytyczniejszych dla zawodu bankowego i nawet w tych wypadkach, gdy korzystały z kredytu tych banków zagranicznych, które się zachwiały.

Nasze banki nie szafowały nieoględnie kredytami przez subsydjowanie nieopartych na trwałych podstawach przedsiębiorstw, nie forsowały ich akcyj i wogóle nie dokonywały tranzakcyj ryzykownych, zwłaszcza mających podłoże spekulacyjne.

Jeżeli, według słów autora, obecność na giełdach banków doprowadziła do depracji dyrektorów i krachy, to tylko mogło mieć miejsce zagranicą, a nie u nas. Więc dlaczego z naszej giełdy mają być wykluczone instytucje bankowe, doprawdy, zrozumieć jest trudno.

Tam agent (makler giełdowy), niezależnie od pośrednictwa, jakiem się zajmuje, jest jednocześnie stroną, ma do dyspozycji znaczne własne kapitały, więc przeprowadzenie paraleli między maklerem tutejszym, a zagranicznym jest niemożliwe.

Polski makler giełdowy nie może być nigdy usunięty ze swego stanowiska, o ile spełnia w ramach obowiązujących przepisów swoje czynności, stanowisko bowiem jego jest dożywotnie.

Po usunięciu z giełdy instytucyj bankowych, pozostałoby tylko 15 maklerów oraz garstka przedstawicieli zubożałej kulisy, która nie nadaje tego tonu na naszych giełdach, jak zagranicą.

P. Philipson podaje, jakie horendalne sumy należy płacić rocznie, by zostać członkiem nowojorskiej giełdy.

Zasady, na jakich oparte są nasze giełdy, nie stwarzają tak niezdrowej atmosfery, jaka panuje na wielkich rynkach. Możemy się więc tylko zgodzić z p. Philipsonem, że trzeba nasze giełdy zreformować, ale w żadnym razie nie na modłę nowojorską lub paryską.

Reformy, zdaniem naszem, winny być, oprócz tych, o których była mowa wyżej i w Nr. 25, następujące:

a) zorganizowanie kulisy, która mogłaby odbywać zebrania nieurzędowe w gmachu giełdy po ukończeniu zebrania urzędowego;

b) przyjęcie w poczet członków wszystkich kandydatów, których kwalifikacje moralne na to pozwalają; ten rodzaj członków nie miałby prawa głosowania na ogólnych zebraniach ani być wybierany do żadnych władz i komisyj giełdy, gdyż nie rekrutowałby się z przedstawicieli instytucyj bankowych. Składka roczna tych członków winna być o wiele niższa od składki pozostałych, czyli stałych członków;

c) poczynić w statucie zmianę w tym sensie, aby ogólne zebranie członków giełdy, jak to ma miejsce we wszelkich instytucjach zarobkowych i społecznych, było **w rzeczywistości** najwyższą instancją i decydowało o wszystkich sprawach giełdowych.

Obecnie do zakresu działania ogólnego zebrania (§ 38) należy:

1) wybór członków Rady Giełdowej, Komisji rozjemczej i Komisji rewizyjnej;

2) zatwierdzenie zamknięć rachunkowych giełd;

3) zatwierdzenie wniosków Rady, dotyczących kupna, sprzedaży i obciążenia majątku nieruchomego giełdy;

4) rozpatrywanie wszelkich wniosków, które wniesie Rada na ogólne zgromadzenie;

5) decydowanie o rozwiązaniu giełdy.

Położenie gospodarcze Polski w czerwcu 1933 r.

(W oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego)

Wyszedł z druku Nr. 7 przeglądu miesięcznego B. G. K., zawierający między innemi „Położenie Gospodarcze Polski w czerwcu 1933 r.“. Z uwag na temat powyższy przytaczamy niektóre ustępy.

Ogólna charakterystyka. Zaznaczające się już w poprzednich miesiącach oznaki ożywienia działalności gospodarczej w ważniejszych krajach, wystąpiły ostatnio z większą siłą, uzewnętrzniając się w stopniowym wzroście rozmiarów wytwórczości i wymiany, zwyżce cen towarów, zwłaszcza surowców oraz poprawie kursów papierów dywidendowych. Niewyjaśniona jednak międzynarodowa sytuacja walutowa powoduje, że podczas gdy międzynarodowe rynki pieniężne cechuje w dalszym ciągu duża płynność, to rynki kapitałowe zachowują nadal stanowisko wyczekujące i wobec niepewności co do losów niektórych walut, a głównie dolara, nie zdradzają, jak dotąd, chęci do szerszego angażowania się w działalności gospodarczej. Jak zwykle w czasie niepokojów w dziedzinie walutowej, wzmagają się tendencje tezauryzacyjne, odciągając nowe kapitały z procesu produkcyjnego.

Dalszy spadek dolara w czerwcu spowodował również w Polsce ponowne wycofywanie lokat dolarowych, którym groziły straty. Duża część likwidowanych wkładów walutowych wraca jednak w postaci lokat złotowych do instytucyj finansowych tak, że ogólny stan wkładów nie doznaje większego uszczerbku. W bankach prywatnych bowiem odpływ wkładów dolarowych został w dużej mierze skompensowany dopływem wkładów złotowych. W bankach państwowych, Pocztowej Kasie Oszczędności oraz komunalnych kasach oszczedności zaznaczył się wzrost sumy wkładów. Dzięki temu ultimo półroczne przeszło w instytucjach kredytowych bez trudności przy mniejszem nawet niż w poprzednim miesiącu wykorzystaniu redyskonta w instytucji emisyjnej. Działalność kredytowa banków kurczyła się w dalszym ciągu, z jednej bowiem strony odczuwano brak materjału dyskontowego, z drugiej zaś instytucje kredytowe, wobec trwającej likwidacji wkładów dolarowych, dążyły do utrzymania wysokiego stanu kasowego. Wypłacalność stopniowo się poprawia ze względu na dość daleko posunięty proces uzdrowienia obiegu wekslowego. Ucieczka od dolara wywołała ożywienie na giełdzie akcyjnej, które zaznaczyło się jednak silniej dopiero w lipcu.

Rynek pieniężny. Na międzynarodowe rynki pieniężne w czerwcu oddziaływała, podobnie jak w maju, niewyjaśniona nadal międzynarodowa sytuacja walutowa, której nie zdołała rozwikłać Konferencja Gospodarcza w Londynie. Po bezowocnych próbach dojścia do tymczasowego choćby porozumienia w zakresie walutowym pomiędzy najważniejszemi krajami oraz wskutek dalszego spadku kursu dolara nastroje niepewności się wzmogły, ułatwiając spekulację i wywołując przejściowo niebezpieczeństwo dla niektórych walut złotych. Większemu osłabieniu uległ przejściowo zwłaszcza gulden holenderski, a pozatem — w znacznie słabszym coprawda stopniu — frank szwajcarski, co spowodowało, że zaznaczający się już poprzednio odpływ kapitałów z tych krajów, podobnie jak ze Stanów Zjednoczonych, trwał również w czerwcu. Zaostrzająca się sytuacja skłoniła kraje europejskie, pozostające przy walucie złotej, t. j. Francję, Belgję, Holandję, Szwajcarję, Włochy i Polskę do zawarcia porozumienia obronnego, polegającego głównie na ściślejszej współpracy banków biletowych tych krajów. Utworzenie tego t. zw. „bloku złotego“ przyczyniło się niewątpliwie do pewnego uspokojenia walutowego na kontynencie europejskim. Natomiast w końcu czerwca szeregi krajów, wiernych walucie złotej, opuściła Estonja, zawieszając wymienialność swych banknotów.

Odpływ kapitałów z krajów, wykazujących silniejsze fluktuacje walutowe, kierował się nadal głównie do Anglji, a pozatem do Francji, wzmacniając płynność rynków pieniężnych tych krajów. W Londynie pieniądz dzienny notowany był przeciętnie po $^1/_2$%, a przejściowo w ostatnim tygodniu czerwca nie znajdował dostatecznego popytu nawet przy stawce ¼%. Weksle skarbowe były umieszczane przy stawce $^1/_2$ — $^2/_5$%, a dyskont prywatny wahał się od $^5/_8$ do $^1/_2$%. W Paryżu stawki procentowe jeszcze się nieco obniżyły; pieniądz dzienny notowano 1¼%, dyskont prywatny 1$^1/_2$ — 2%, a stopa przy jednomiesięcznych bonach skarbowych obniżona została z 1$^7/_8$ do 1 $^3/_4$%. W New Yorku, mimo spekulacji i odpływu kapitałów, stawki pieniężne pozostały niskie: pieniądz dzienny 1—$^1/_2$%, dyskont prywatny $^1/_2$ — $^3/_8$%. Niektóre dalsze banki Rezerwy Federalnej obniżyły stopę dyskontową o $^1/_2$ — 3%. Również rynek berliński, mimo ultimo półrocznego i zapotrzebowania pieniężnego na finansowanie planu ożywienia gospodarczego rządu Rzeszy, wykazywał w końcu czerwca nieco niższe stawki, niż przed miesiącem. W Amsterdamie natomiast, w związku z sytuacją wytworzoną przez atak na guldena, stawki procentowe dla pieniądza krótkoterminowego zwyżkowały pod koniec czerwca dość silnie, wynosząc na ultimo dla pieniądza dziennego 4$^1/_2$ do 5%, dla dyskonta prywatnego 4 — 4$^1/_4$%. Poprzednia płynność rynku szwajcarskiego utrzymana została bez większych zmian.

Położenie rynku pieniężnego w Polsce nacechowane było w okresie sprawozdawczym ucieczką od dolara, wzmagającą się ponownie wskutek dalszego jego spadku. Zjawisko to wywołało częściowo odpływ wkładów z banków, kas oszczędności i spółdzielni. Duża jednak część wycofanych lokat dolarowych ulega konwersji na wkłady złotowe, dzięki czemu zaznaczył się przypływ tego rodzaju wkładów w w niektórych instytucjach bankowych. Naogół banki dopełniły swych zobowiązań na ultimo półroczne bez trudności, przy zmniejszeniu nawet ich zadłużenia z tytułu redyskonta w Banku Polskim. Ponieważ część wycofanych wkładów walutowych szuka prawdopodobnie lokaty poza bankami, zwiększa się podaż pieniądza na prywatnym rynku dyskontowym, co przy ograniczonej ilości materjału dyskontowego przyczynia się do spadku stopy procentowej w obrotach kredytowych pozabankowych. Daje się również w pewnej mierze zauważyć dążenie do lokowania zwolnionych środków w wartościach rzeczowych, w nieruchomościach, wzgl. towarach, co przy dalszym rozwoju tej akcji przyczynić się może do ożywienia obrotów i tem samem wpłynąć dodatnio na płynność rynku pieniężnego. Wzrost wkładów zaznaczył się w czerwcu w bankach państwowych, w komunalnych kasach oszczędności, w Pocztowej Kasie Oszczędności. Natomiast w bankach prywatnych nastąpił spadek stanu wkładów.

W bankach państwowych ogólny stan kredytów nieznacznie się obniżył, wkłady natomiast wzrosły.

W Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczki gotówkowe w dziale handlowym zmniejszyły się o 3,5 milj. do sumy 392,4 milj. zł. Kredyty zaś w dziale operacyj ze Skarbem Państwa wzrosły o 2,5 milj. do 600,2 milj. zł. Stan pożyczek emisyjnych (w listach zastawnych i obligacjach) łącznie ze zwaloryzowanemi emisjami b. Polskiego Banku Krajowego obniżył się o 1,7 milj. do 829,7 milj. zł., wskutek przeprowadzenia amortyzacji na sumę wyższą od nowoudzielonych pożyczek. Ogólna suma wkładów wraz z saldami kredytowemi rachunków bieżących zwiększyła się o 0,8 miljonów do 254.4 milj. zł.; wzrost wykazały głównie wkłady à vista, podczas gdy wkłady terminowe spadły. Lokaty Skarbu Państwa wzrosły o 5,1 milj. do 485,4 milj. zł.; natomiast rachunki specjalne Skarbu Państwa zmniejszyły się o 2,1 milj. do 116,8 milj. zł.

W Państwowym Banku Rolnym kredyty krótkoterminowe spadły o 0,9 milj. do 228,6 milj. zł. Pożyczki z funduszów rządowych administrowanych przez Bank natomiast wzrosły o 49,2 milj. do 497,8 milj. zł., głównie wskutek zamiany pożyczek w listach zastawnych na pożyczki gotówkowe z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej. W związku z tą konwersją pożyczki emisyjne (w listach zastawnych i obligacjach meljoracyjnych) zmniejszyły się o 48,8 milj. do 284,8 milj. zł. Stan wkładów wzrósł o 4,3 milj. do 66,8 milj. zł., przyczem wkłady terminowe zwiększyły się o 1,0 milj. do 36,1 milj. zł., a rachunki czekowe o 3,3 milj. do 29,1 milj. zł. Stan lokat skarbowych nie uległ prawie żadnym zmianom, wynosząc w końcu czerwca 47,6 milj. zł. W związku z wymienioną wyżej zamianą pożyczek emisyjnych na gotówkowe, wykazany stan dotacyj (funduszów administrowanych) wzrósł o 49,4 milj. do547,1 milj. zł., natomiast stan emisyj zmniejszył się o 49,0 milj. do 283,7 milj. zł.

W Pocztowej Kasie Oszczędności wkłady oszczędnościowe zwiększyły się w czerwcu o 9,0 milj., dochodząc łącznie z wkładami zwaloryzowanemi do sumy 454,3 milj. zł. Rachunki czekowe zaś obniżyły się o 5,0 milj. do 167,1 milj. zł.

W kasach oszczędności wkłady oszczędnościowe obniżyły się w maju o 4,1 milj. do 554,2 milj. zl., zaś wkłady na rachunkach bieżących czekowych i żyrowych utrzymały się bez większych zmian na wysokości ok. 46 milj. zł. W czerwcu wkłady oszczędnościowe zwiększyły się o 2,8 milj. do sumy 557,0 milj. złotych.

GIEŁDY

Warszawa.
(11.VIII — 17.VIII).

W okresie sprawozdawczym giełda warszawska była czynna zaledwie cztery dni. Przez ten jednak krótki okres czasu zaszły poważniejsze zmiany, dotychczas bowiem różnice kursowe z dnia na dzień były tak drobne, że nie nastręczały ciekawego materjału sprawozdawczego. Obecnie różnice kursowe na korzyść prawie wszystkich notowanych papierów wartościowych były o wiele większe, niż w szeregu tygodni poprzednich. W dodatku ogólne zainteresowanie się wzmogło, o czem świadczy większy ruch przy trybunach maklerów giełdowych. Jednem słowem, tętno życia giełdowego bije mocniej. Pewna stabilizacja dolara, a nawet skłonność ku zwyżce nie pozostały bez wpływu na przebieg zebrań giełdowych, które, zwłaszcza w końcu okresu, odznaczały się dużą ruchliwością.

Podkreślić również należy fakt, iż 5% Poż. Konwersyjna cieszyła się większym popytem, przezco kurs podniósł się do tak wysokiego poziomu, jakiego nie można było od bardzo długiego czasu zaobserwować. Wreszcie już bez znaczenia są zakupy listów zastawnych towarzystw kredytowych w celach lokacyjnych, które osiągnęły wysokie ceny. Fakty te zasługują na szczególną uwagę z tego względu, że ferje letnie zazwyczaj nie sprzyjają rozwojowi operacyj giełdowych.

Akcje: Bank Polski 82—87—86.50, Lilpop 11 — 11.75, Starachowice 10.30 — 10.75, Haberbusch 40.25 — 41.25, Norblin (bez notowania).

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 39.05 — 39 — 39.25, Dolarówka 49.60—50.25—50.20, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna w sztukach zwykłych 104 — 104.50, w pełnych serjach 110 — 109.50 — 110.40, 5% Poż. Konwersyjna 47 — 49.25, 6% Poż. Dolarowa 60.25 — 59.50, setki 60.25, 7% Poż. Stabilizacyjna 52 — 51.75 — 52.50, odcinki po dol. 500 — 52.50 — 53, 10% Poż. Kolejowa 103.50, 7% L. Z. Państw. Banku Rolnego 83.25, 8% L. Z. Państw. Banku Rolnego 94, 7% L. Z. i oblig. komun. Banku Gosp. Krajowego 83.25, 8% L. Z. i oblig. komun. Banku Gosp. Krajowego 94, 8% oblig. Budowl. Banku Gosp. Krajowego 93.

Obroty prywatne: 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 70 —, 70.50 — 70.25, 7% Poż. Śląska 47⅞ — 47⅞ — 47.75, 7% Poż. m. st. Warszawy 43.75 — 44.

Prywatne papiery lokacyjne: 4½% L. Z. Ziemskie 42 — 43.50, 8% L. Z. Ziemskie 37.50, 7% L. Z. Ziemskie (dolarowe) 41, 5% L. Z. m. Warszawy 55, 8% L. Z. m. Warszawy 43.63 — 45.35, 8% L. Z. m. Częstochowy 40 — 40.25, 5% L. Z. m. Kalisza 45, 8% L. Z. m. Kalisza 40, 8% L. Z. m. Łodzi 40 — 41, 10% L. Z. m. Radomia 36.75 — 36.50, 6% oblig. m. Warszawy VIII i IX Poż. 38.50.

Dewizy: Belgja 124.85 — 124.82 (nienotowane) — 124.85, Gdańsk 173.70 — 173.75, Holandja 360.90 — 361.05, Kopenhaga 132.50 (nienotowane), Londyn 29.61 — 29.63 — 29.51, Nowy Jork 6.60 — 6.70 — 6.69½, Kabel 6.61 — 6.72, Oslo 149.45 (nienotowane) — 149 (nienotowane), Paryż 35.01 — 35.03, Praga 26.51, Sztokholm 153 — 152.60 (nienotowane), Szwajcarja 173—172.80, Włochy 47.05—46.98 — 47.07.

Obroty międzybankowe: Berlin 213.15 — 213.25 — 213.15.

Rynek prywatny: Banknoty: dolarowe 6.58 — 6.69½ — 6.68, angielskie 29.60 — 29.61—29.53, niemieckie 212 — 210.90, sowieckie 0.95—0.91—0.92, austrjackie 100.50 — 100.75, czechosłowackie 25.80 — 25.75 — 25.80.

Monety: rubel złoty 4.79½ — 4.74½, dolar złoty 9.03 — 8.99.

GIEŁDY ZAMIEJSCOWE.
(10.VIII — 16.VIII).

Łódź.

Dolary Stan. Zjedn. 6.56, 3% Prem. Poż. Budowlana 39, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 104, 7% Poż. Stabilizacyjna 52.

Kraków.

5% Poż. Konwersyjna 46.75, 3% Prem. Poż. Budowlana 39 — 39.15, Dolarówka 49.50, Bank Polski 81.50.

Poznań.

4% Prem. Poż. Inwestycyjna 102 — 102.50, 4½% L. Z. dolarowe w złocie amort. Pozn. Ziem. Kred. 42, 4% L. Z. konw. ostempl. Pozn. Ziem. Kred. 35¾ — 35¼.

Zastrzeżone papiery

Urząd Długów Państwa zawiadamia, iż Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie **unieważnił** następujące obligacje **20-letniej 6% Pożyczki Dolarowej w złocie z 1920 r.**

1) decyzją z dn. 15 lutego 1933 r. N. V. Z. 1466/26 obligację Nr. A. 116573 **nom. wart. 50 dolarów**;

2) decyzją z dn. 22 lutego 1933 r. N. V. Z. 2695/26 obligację Nr. A. 158778 **nom. wart. 50 dolarów.**

Ponadto Sąd decyzją z dn. 14 czerwca 1933 r. N. V. Z. 1636/28 **uchylił zakaz** dokonywania wypłat i tranzakcyj obligacjami tejże pożyczki Nr. Nr. B. 7008 i B. 36750 nom. wart. po **100 dolarów każda.**

Jednocześnie Urząd zawiadamia, iż wyrokiem Sądu Powiatowego w Bydgoszczy dn. 22 sierpnia 1923 r. unieważniono następujące obligacje tejże pożyczki Nr. A. 22669 **nom. wart. 50 dolarów** i Nr. B. 12644 **nom. wart. 100 dolarów.**

WZBRONIENIE WYPŁAT.

Wydział V Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat oraz dokonywania tranzakcyj.

Świad. ułamk. Nr. 186012 wart. nom. 15.300 mar. pol. na 5% Krótkoterminową Wewnętrzną Pożyczkę Państwową z 1920 r.

Akcjami Sp. Akc. „Elibor" Ł. J. Borkowski w Warszawie, Nr.Nr. od 123271 do 123730, w odcinkach po 10 akcyj wart. nom. po zł. 25.—.

(Monit. Pol. 184 z 12.8.1933 r.)

Kronika akcyjna

Zebrania

21 sierpnia.

Centrala Przemysłu Rzeźnickiego, Sp. Akc. w likwidacji — o godz. 16.30 w biurach Cechu Rzeźnickiego nad lokalem Restauracji Rzeźni Miejskiej w Poznaniu, przy ulicy Grochowe Łąki 9.

22 sierpnia.

Tow. Miejskich i Międzymiastowych Komunikacji Autobusowych, Sp. Akc. — nadzwyczajne — o godz. 17-ej w Alejach Ujazdowskich 9-a.

24 sierpnia.

Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne, Sp. Akc. w Warszawie — nadzwyczajne — o godz. 18-ej w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Kopernika 30.

Bank Handlowy w Łodzi, Sp. Akc. — nadzwyczajne — o godz. 17-ej w gmachu Banku w Łodzi, przy ul. Al. Kościuszki 15.

2 września.

Dr. Roman May, Chemiczne Fabryki, Sp. Akc. w Poznaniu — nadzwyczajne — o godz. 12-ej w lokalu Spółki w Poznaniu, pl. Nowomiejski 4.

Browary Huggera, Spółka Akcyjna, Poznań, ul. Półwiejska 25 — nadzwyczajne — o godz. 14-ej w lokalu firmy Dr. Roman May, Sp. Akc. w Poznaniu, pl. Nowomiejski 4.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „Blask". Sp. Akc. w Poznaniu — nadzwyczajne—o godz. 13-ej w lokalu Spółki Akcyjnej Dr. Roman May, Chem. Fabr. Poznań, pl. Nowomiejski 4.

9 września.

Cukrownia we Wrześni, Sp. Akc. — o godz. 16-ej w sali „Hotelu Francuskiego" we Wrześni.

12 września.

„Zakłady Mechaniczne — Ursus — Sp. Akc." w Warszawie przy ul. Terespolskiej 34/36 na Pradze — o godz. 10-ej w kancelarji notarjusza Zygmunta Nowickiego w gmachu Hipoteki w Warszawie, ul. Kapucyńska 6.

Nowy System Gry 28-ej Loterji Państwowej

Jak wiadomo, począwszy od nadchodzącej 28-ej Loterji Państwowej, obowiązywać będzie system nowy, zreformowany. Jego zasadniczą cechą jest podział na cztery klasy, zamiast obowiązujących dawniej pięciu. Daje to możność rozegrania w ciągu roku trzech loterji.

Każdego z graczów interesuje niewątpliwie pytanie, czy ta reforma nie pociągnie za sobą jakichkolwiek niekorzystnych dla niego zmian. Otóż należy podkreślić, że wprowadzone zmiany nietylko w niczem nie narażają na szwank interesów graczy, ale przeciwnie dają mu cały szereg nowych korzyści. Zachowując bowiem w całości wszystkie większe wygrane, plan 28-ej Loterji powiększa w każdej klasie jeszcze ilość wygranych mniejszych.

Tak więc w klasie pierwszej liczba wygranych od 5.000 do 100.000 zł. pozostała bez zmiany, natomiast wzrosła znacznie ilość wygranych, począwszy od 2.000 zł. wdół. Pozatem ogólną ilość wygranych pierwszej klasy powiększono dwukrotnie: wynosi ona teraz nie 6, lecz 12 tysięcy.

W klasie drugiej wzrosła ilość wygranych od 5.000 zł. wdół, a ogólna ich liczba wzrosła o 50%, to jest z 6.000 na 9.000. Ponadto w klasie tej zniesiono premje dla losów ponownie wygrywających, wprowadzono natomiast 100 „wygranych pocieszenia" po 500 zł. każda.

Klasa trzecia, zachowując ogólną ilość wygranych bez zmiany, powiększa ilość wygranych od 15.000 wdół i wprowadza 140 wygranych pocieszenia po 500 zł.

Wreszcie klasa czwarta daje to, co dawniej było przywilejem klasy piątej, to znaczy możność wygrania 1.000.000 zł. a w szczęśliwym wypadku — nawet 2.000.000 zł. z tą różnicą, że cena losu wynosi 160 zł.

Chociaż bowiem, jak to zaznaczyliśmy — ilość wygranych naogół wzrosła, zaś wysokość ich pozostała bez zmiany, koszt losu na całą Loterję, dzięki zredukowaniu liczby klas spadł z 200 na 160 zł., t. j. do 40 zł. za ćwiartkę.

Z działalności towarzystw kredytu długotermin.

Tow. kred. m. Łodzi.

Wedle obiegających pogłosek Tow. Kred. m. Łodzi ma skorzystać z przysługującego mu prawa i wszelkie zaległe raty wpisze do właściwych ksiąg hipotecznych. Bieżące raty są zapisywane na rachunku 5% listów zastawnych, a nie 8%. Konwersja zaległych rat sięga blisko pół miljona złotych.

Druk nowych listów zastawnych oraz arkuszy kuponowych już się rozpoczął, więc wkrótce Towarzystwo będzie mogło przystąpić do zamiany 8% na 5% listy zastawne.

Stan obiegu listów zastawnych na 1 lipca 1933 r.:

5% rublowe — zł. 191.639,30.
4½% rublowe — zł. 545.431,01.
5% Serji IX — zł. 5.983.775,—.
4½% Serji VIII—zł. 3.307.850,—.

Zaległe raty (od styczniowej 1930 r. do styczniowej 1933 r. włącznie) zł. **3. 647.500,53.**

Odpowiedzi redakcji

Pani Datyn. w miejscu. Z podanych numerów Poż. Prem. Roterdamskiej 32 — 41 S. 2343 na Nr. 35 padła wygrana w jednem z poprzednich ciągnień **Glh. 25.** Pozostałe numery niewylosowane i nic nie wygrały.

Panu A. Abr. w Łodzi. 5% Poż. Konwersyjną umarza się dwa razy rocznie, t. j. 2 stycznia i 1 lipca nie drogą losowania, lecz — skupu, zgodnie z planem amortyzacyjnym. Losowania Poż. Prem. włoskiej Czerw. Krzyża odbywają się cztery razy rocznie, t. j. 1 lutego, 1 maja, 1 sierpnia i 1 listopada.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	Wrzesień														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy	”	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925
5%	Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie). Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	”	0.83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.—	1.01388	1.02777
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	”	0.91666	0.93194	0.94722	0.9625	0.97777	0.99305	1.00833	1.02361	1.03888	1.05416	1.06944	1.08472	1.10	1.11527	1.13055
6%	”	”	1.—	1.01666	1.03333	1.05	1.06666	1.08333	1.10	1.11666	1.13333	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333
7%	L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	”	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Roln., Poż. Szkolna m. st. Warszawy	”	1.33333	1.35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444
3%	Prem. Poż. Budowlana zł. 50.—	1/2-1/8	0.125	0.129166	0.133333	0.1375	0.141666	0.145833	0.15	0.154166	0.158333	0.1625	0.166666	0.170833	0.175	0.179166	0.183333
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5 .	”	0.01666	0.01722	0.01777	0.01833	0.01888	0.01944	0.02	0.02055	0.02111	0.02166	0.02222	0.02277	0.02333	0.02388	0.02444
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe) .	”	0.58333	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0.79722	0.81666	0.83611	0.85555
10%	Poż. Kolejowa	”	0.83333	0.86111	0.88888	0.91666	0.94444	0.97222	1.—	1.02777	1.05555	1.08333	1.11111	1.13888	1.16666	1.19444	1.22222
4%	Poż. Inwestycyjna, Oblig. Komunalne i Kolejowe B-ku Gosp. Kraj.	1/4-1/10	1.66666	1.67777	1.68888	1.70	1.71111	1.72222	1.73333	1.74444	1.75555	1.76666	1.77777	1.78888	1.80	1.81111	1.82222
4½%	Oblig. B-ku Gosp. Krajowego	”	1.875	1.8875	1.90	1.9125	1.925	1.9375	1.95	1.9625	1.975	1.9875	2.—	2.0125	2.025	2.0375	2.05
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie . .	”	2.08333	2.09722	2.11111	2.125	2.13888	2.15277	2.16666	2.18055	2.19444	2.20833	2.22222	2.23611	2.25	2.26388	2.27777
6%	Poż. Dolarowa z 1920 r.	”	2.50	2.51666	2.53333	2.55	2.56666	2.58333	2.60	2.61666	2.63333	2.65	2.66666	2.68333	2.70	2.71666	2.73333
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach) . . .	”	2.91666	2.93611	2.95555	2.975	2.99444	3.01388	3.03333	3.05277	3.07222	3.09166	3.11111	3.13055	3.15	3.16944	3.18888
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	”	3.125	3.14583	3.16666	3.1875	3.20833	3.22916	3.25	3.27083	3.29166	3.3125	3.33333	3.35416	3.375	3.39583	3.41666
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polsk. (w funtach), Oblg. m. Poznania z 1926 r. i 1929 r.	”	3.33333	3.35555	3.37777	3.40	3.42222	3.44444	3.46666	3.48888	3.51111	3.53333	3.55555	3.57777	3.60	3.62222	3.64444
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833	2.87777	2.89722	2.91666
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.33333	1.34444	1.35555	1.36666	1.37777	1.38888	1.40	1.41111	1.42222	1.43333	1.44444	1.45555	1.46666	1.47777	1.48888
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie . .	”	1.50	1.5125	1.525	1.5375	1.55	1.5625	1.575	1.5875	1.60	1.6125	1.625	1.6375	1.65	1.6625	1.675
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II — IV, L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	”	1.66666	1.68055	1.69444	1.70833	1.72222	1.73611	1.75	1.76388	1.77777	1.79166	1.80555	1.81944	1.83333	1.84722	1.86111
7%	Poż. Zagr. w lirach włoskich	”	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
5%	Państw Renta Ziemska	1/6-1/12	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
7%	Śląska Poż. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	”	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie . . .	22/6-22/12	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333	0.84444	0.85555	0.86666	0.87777	0.88888	0.90	0.91111	0.92222
4½%	” ”	”	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375	0.95	0.9625	0.975	0.9875	1.—	1.0125	1.025	1.0375
6%	” (we frankach)	”	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333	1.25	1.26666	1.28333	1.30	1.31666	1.33333	1.35	1.36666	1.38333
8%	” (w dolarach)	”	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666	1.68888	1.71111	1.73333	1.75555	1.77777	1.80	1.82222	1.84444
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333
4½	Ł. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	”	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	”	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888	1.45833
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego	”	1.35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666

U W A G A. Od 12 lipca 1933 r. obowiązują następujące zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych oraz wartości kuponu bieżącego: zł. w zł. 100. z 1924 r. = zł. 172.—, fran. fran. 100=zł. 35.—, fran. szwajc. 100=zł. 172.—. guld. gdańsk. 100=zł. 173.50. 1 funt ster. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia dokonania tranzakcji. Dla 7% Poż. Stabilizacyjnej oraz 7% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego z 1928 r. 1 dol.=zł. 8.90. Dla pozostałych pap. wart. w walucie dolarowej 1 dol. oblicza się według przeciętnego kursu tranzakcyjnego Kabla z dnia dokonania tranzakcji. Kupon oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych po 100 wart. nom. danej waluty, z wyjątkiem 3% Prem. Poż. Budowlanej, obliczanej od zł. 50. oraz 4% Prem. Poż. dolarowej od dol. 5.

Redaktor i wydawca: Maksymiljan Polikier. Zakł. Graf. E. i D-ra K. Koziańskich